

ere udstedte til Tiendeejerne, og jeg antager, at ved en Retssag kunde Tiendeejeren blive fritagen for en saadan Forpligtelse. I og for sig er det en ubetydelig Sag, men den kunde drage større Følger efter sig. I § 11 paalægges, at Menighedsraadet skal give Møde ved det aarlige Kirkensyn for der at gøre de Ønsker gældende, som de kunne have med Hensyn til Kirkebygningens Vedligeholdelse. Dette vil være en unyttig Tidsspilde baade for Menighedsraadene og for Kirkensynsmændene; det maa være tilstrækkeligt, at de ere repræsenterede ved deres Formand, som er Præsten, og som vel altid er til Stede ved Kirkensynet. For saa vidt selve Menighedsraadene i deres Helhed ville fremsætte deres Ønsker, have de god Lejlighed til at gøre det ved Provstevistatserne, hvor de efter den næste Paragraf skulle være til Stede, thi Provsten er jo Formand for Kirkensynet og i saadanne Spørgsmaal vel ogsaa den egentlige afgørende. Angaaende Indflydelsen paa Præstevalget har jeg jo allerede nævnt de Betæneligheder, som kunne være ved at overlade saa meget til kongelig Anordning, og jeg vil haabe, at det maa lykkes gennem Udvalget at faa nærmere Begrænsninger af dens Indhold. Jeg skal endnu kun opholde mig ved § 30, som angaar de Menigheder, hvor der ikke maa finde Præstevalg Sted. Der har Forslaget fastholdt den gamle Ordning, at Stiftsprovsteembedet skal være knyttet til visse bestemte Kirker, og det er endogsaa gaaet videre, idet Forslaget i Lollands Stift, hvor det nu for Tiden ikke er Tilfældet, men hvor Kongen kan udnævne hvem han vil blandt Stiftets Præster, til Stiftsprovst uden Hensyn til Bopæl, nu vil, at Stiftsprovsteembedet for Fremtiden skulde knyttes til Præsteembedet i Nykøbing paa Falster; vel for at Stiftsprovsten altid kan være i Nærheden af Biskoppen. Jeg ser ikke nogen Nødvendighed for, at Stiftsprovsten bor i samme By som Biskoppen; der er for Tiden Jernbaner til alle vore Stiftshovedstæder, saa det vil være meget let for Stiftsprovsten at komme til Stede naar Biskoppen ønsker det, og det forekommer mig, at vedkommende store Menigheder, ville kunne gøre Krav paa at faa den samme Ret som de øvrige Menigheder i Landet. Hvorfor kan ikke, hvad der hidtil har været Skik paa Lolland, ogsaa anvendes i de andre Stifter, saa at Stiftsprovsten frit kan vælges mellem samtlige Præster i Stiftet?

Flere Enkeltheder skal jeg ikke om-

tale; de kunne komme frem og blive Genstand for Prøvelse i et Udvalg. Jeg vil haabe, at disse Forslag maa faa en saa omhyggelig og alvorlig Overvejelse, som de ifølge deres betydningsfulde Indhold have Krav paa, og at det vil vise sig, at dette Ting ikke blot er optaget af økonomiske Lovforslag, men ogsaa som i tidligere Tider har levende Sans for Lovforslag, angaaende Folkets aandelige Liv, der kun alt for længe har været unddraget os. Det er dog saa, at ligesom det i Livet er Aanden, som styrer Haanden, saaledes er det ogsaa i Folkesamfundet det aandelige Liv, som bestemmer baade de borgerlige og de økonomiske Forhold. Vi have jo her i Landet netop klare Beviser paa, hvormeget den økonomiske Fremgang skyldes den aandelige Udvikling hos Befolkningen, saa at f. Eks. vort Landbrug i mange Maader er blevet et Mønster for andre Lande, hvor Folkenes store Mængde ikke har naaet den aandelige Udvikling som hos os. Og naar det gælder om det aandelige Livs Vækst og Kraft, turde dog dets religiøse Side med de forskellige Afskygninger, hvori den kan fremtræde, have den største Betydning.

Krabbe: Min Opfattelse af Lovforslagene i deres Helhed er ganske den, som er udtalt af min ærede Ven og Meningsfælle, som sidder ved Siden af mig. Jeg anser Fremsættelsen af disse Lovforslag som fortjenstfuld, og jeg mener, at hvis de gennemføres, vil det være et Fremskridt af overordentlig Betydning for vort kirkelige og Samfunds-Liv. Naar Lovforslagene ere blevne saa fyldig begrundede af den højtærede Minister, som har fremsat dem, og have faaet en saa værdifuld Støtte af min ærede Nabo, er der ikke nogen Anledning for mig til at søge en yderligere Begrundelse deraf; men jeg vil benytte den Lejlighed, som er given mig, ved at jeg har faaet Ordet, til at omtale et Par Punkter, hvorpaa jeg synes, at det vilde være godt, om Rigsdagen gav sit Bidrag til at gøre disse Lovforslag fuldkomnere, saadan at de kunde faa den Virkning, som er tilsigtet med dem. Det ene af disse Punkter, som jeg tillægger betydelig Vægt, særlig for Kirken, er et, som ikke blev omtalt af min meget ærede Nabo; det er den Valgrets- og Valgbarhedsbestemmelse, som findes fremsat i § 4 c. Efter denne skal det være en Betingelse for at kunne udøve Valgret og være valgbar; at vedkommende ikke er bleven afvist fra Nydelsen af Alterets Sakramente. Denne Be-